

ПРАВИЛНИК за устройството и дейността на Националния център за информация и документация

Обн. - ДВ, бр. 59 от 17.07.2018 г.; изм. и доп., бр. 84 от 25.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 21 от 13.03.2020 г.

Издаден от министъра на образованието и науката

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С правилника се уреждат функциите, устройството, дейността, организацията на работа, структурата и числеността на персонала на Националния център за информация и документация, наричан по-нататък „центъра“.

Чл. 2. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) (1) Центърът е юридическо лице на бюджетна издръжка, второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на образованието и науката със седалище София, бул. Д-р Г. М. Димитров № 50 и 52А.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Центърът събира, съхранява, обработва и разпространява информация в областта на образованието и науката, като подготвя продукти в печатна и/или електронна форма.

(3) Центърът осъществява дейността по ал. 2, като:

1. събира, обработва, съхранява и предоставя за ползване български и чуждестранни издания в печатен и електронен вид;

2. разпространява библиографска и аналитична информация и поддържа специализирани бази данни;

3. подготвя и издава информационни и други издания;

4. извършва библиотечно-информационно обслужване на базата на собствени и външни ресурси;

5. развива научноизследователска дейност в областта на библиотечните и информационните науки;

6. подготвя обзори, библиографски справки и други информационни продукти по заявка, включително и на физически лица;

7. създава и поддържа национален фонд на защитените дисертационни трудове и Регистър на лицата, придобили образователна и научна степен „доктор“ и/или научна степен „доктор на науките“, на защитените дисертационни трудове и на хабилитираните лица в Република България.

(4) Центърът предоставя по заявка на Министерството на образованието и науката, Народното събрание, администрацията на президента, Министерския съвет и други министерства и ведомства библиографска и аналитична информация за постигане на европейско качество и хармонизиране на българското образование и обучение с политиките и практиките на Европейския съюз.

(5) Центърът изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност по смисъла на чл. IX.2 от Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион (ратифицирана със закон, ДВ, бр. 25 от 2000 г.), като:

1. предоставя на страните по конвенцията, на чуждестранни висши училища и чужди граждани информация за системата на висшето образование в Република България;

2. събира, обобщава и предоставя на компетентните национални органи, висши училища и граждани информация за системите на висше образование в страните по конвенцията;

3. подпомага информационно Съвета по академично признаване по чл. 15;

4. при поискване информира български и чуждестранни институции и граждани за държавните изисквания за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища;

5. информира висшите училища за основните документи, приети от Европейските мрежи ENIC/NARIC и отнасящи се до академичното признаване, както и за решенията на годишните пленарни сесии на мрежите;

6. поддържа база данни с публичен достъп за подадените заявления за признаване на висше образование и за издадените удостоверения и отказите за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища;

7. поддържа база данни и осигурява достъп до подписаните с електронен подпис удостоверения за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища;

8. поддържа база данни на обезсилените удостоверения за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища;

9. поддържа база данни с публичен достъп за взетите решения за признаване на висше образование от висшите училища.

10. (нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) изготвя Информационна карта за придобита образователна степен с цел улесняване достъпа до пазара на труда по искане на чужденци с предоставена международна закрила, които по обективни причини не могат да представят изискуемите документи по чл. 8, ал. 1 и 2 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

(6) Организира процедурата по признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища с цел улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес.

(7) Центърът подпомага висшите училища при признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища с цел продължаване на обучението в същото висше училище с информация и експертна оценка в съответствие с чл. 17, ал. 3 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, наричана по-нататък „Наредбата“ (обн., ДВ, бр. 69 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 25 и 79 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 102 от 2011 г., бр. 62 от 2013 г., бр. 76 от 2016 г. и бр. 86 от 2017 г.).

(8) (Изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Центърът създава и поддържа информационна база данни на български и на английски език, съдържаща списъка на регулираните професии в Република България по смисъла на чл. 57, параграф 1, буква „а“ на Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионални квалификации (ОВ, L 255 от 30.09.2005 г.) и условията за достъп и упражняването им, списъците по чл. 57, параграф 1, буква „б“, чл. 57, параграф 1, буква „в“ и чл. 57, параграф 1, буква „г“ на Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионални квалификации, както и информация, свързана с регулираните професии в другите държави - членки на Европейския съюз.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Центърът координира административното сътрудничество между компетентните органи по Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионални квалификации в Информационната система на вътрешния пазар на Европейския съюз във връзка с прилагането на директивата.

(10) Центърът издава удостоверения за придобита професионална квалификация по нерегулирана професия на територията на Република България, необходими за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава.

(11) Центърът води регистър на издадените удостоверения по ал. 10 и на направените откази за издаване на удостоверения.

(12) Центърът изпълнява функциите на помощен център по смисъла на чл. 57б от Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионалните квалификации.

(13) Центърът отговаря за заявленията за европейска професионална карта за професиите от Анекс 1 на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/983 на Комисията от 24 юни 2015 г. относно процедурата за издаване на европейска професионална карта и прилагането на механизма за предупреждение съгласно Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 159/27 от 25 юни 2015 г.), които не са регулирани в Република България, и е компетентен за издаването ѝ в случаите по чл. 4в от Директива 2005/36/ЕО.

(14) Центърът организира и извършва дейностите по издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища, от институциите в системата на предучилищното, училищното и професионалното образование и обучение и от Министерството на образованието и науката и неговите звена.

(15) Центърът поддържа Регистър на заверените до 31 май 2013 г. образователни документи, Регистър на издадените удостоверения APOSTILLE и база данни за постъпили неистински документи за образование.

(16) Центърът води и поддържа Регистъра за научната дейност в Република България по чл. 76 от Закона за насърчаване на научните изследвания и координира дейността на националния регистър с европейската мрежа на научни регистри - ЕУРОКРИС.

(17) Центърът поддържа портал за достъп до електронните административни услуги и портал „Национална педагогическа мрежа“ в изпълнение на Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри.

(18) Центърът организира процедурата по признаване на придобита в чуждестранни висши училища и научни организации образователна и научна степен „доктор“ и/или научна степен „доктор на науките“ с цел улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес.

(19) Центърът организира и извършва дейностите по издаване на удостоверения за придобити научна степен или научно звание по отменения Закон за научните степени и научните звания, в случаите по § 96 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

(20) Центърът поддържа Списък на съвременните български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

(21) (Изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Центърът поддържа Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране.

(22) (Нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Центърът организира поддържането на информационна система, която съдържа:

1. регистър на висшите училища, в който се вписват данни относно техните основни звена, филиали и откритите от тях професионални направления и специалности, както и информация за оценките и препоръките от процедурите за акредитация и за оценяване на проект и за констатациите и препоръките от следакредитационното наблюдение и контрол;

2. регистър на академичния състав на висшите училища на основен и допълнителен трудов договор;

3. регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти по степени на обучение и по професионални направления;

4. регистър на завършилите студенти и докторанти;

5. регистър на банките, отпускащи кредити по Закона за кредитиране на студенти и докторанти.

(23) (Нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Центърът поддържа Регистър на издадените удостоверения за приемане на чужденци от трети страни за студенти, специализанти и докторанти във висшите училища в Република България.

(24) (Нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Центърът поддържа национално хранилище и портал за достъп до отворени данни с научна информация съгласно Препоръка (ЕС) 2018/790 на Европейската комисия от 25 април 2018 г. относно достъпа до научна информация и нейното съхранение.

Чл. 3. Дейността на центъра се финансира от:

1. субсидия от държавния бюджет;
2. собствени приходи.

Раздел II

Структура и управление на центъра

Чл. 4. Центърът се ръководи и представлява от изпълнителен директор, който се назначава от министъра на образованието и науката.

Чл. 5. (1) Изпълнителният директор на центъра се подпомага в своята дейност от дирекционен съвет.

(2) Членовете на дирекционния съвет се определят със заповед на изпълнителния директор.

(3) Председател на дирекционния съвет е изпълнителният директор на центъра.

Чл. 6. (1) Правомощия на изпълнителния директор на центъра са:

1. да ръководи и организира дейността на центъра и да го представлява в страната и в чужбина;

2. да изготвя и представя на министъра на образованието и науката годишен доклад за дейността на центъра;

3. да разработва проект на бюджет и да го предлага на финансиращия орган за утвърждаване;

4. да се разпорежда с бюджетните средства на центъра при спазване на действащата нормативна уредба и да отговаря за законосъобразното, целесъобразното и икономичното разходване на финансовите средства;

5. да организира двустранно и многостранно сътрудничество по предмета на дейност и в съответствие с политиката на Министерството на образованието и науката;

6. да назначава и освобождава служителите, работещи в центъра;

7. да утвърждава длъжностното разписание и поименното разписание на длъжностите в центъра;

8. да утвърждава правилник за вътрешния ред на центъра;

9. да разрешава ползването на отпуск на служителите;

10. да командирова служителите на центъра и да одобрява писмен отчет за разходите за командировки;

11. да сключва договори с физически и юридически лица, свързани с дейността на центъра;

12. да утвърждава вътрешноадминистративни правила за организация на работата и обработка на документи във връзка с оказване на съдействие и съобразяване с отправени предложения и препоръки от националния омбудсман;

13. да утвърждава ценоразпис на услугите и информационните продукти, предоставяни от центъра.

(2) В изпълнение на свои нормативноустановени правомощия изпълнителният директор на центъра издава заповеди.

(3) Функциите на изпълнителния директор в негово отсъствие се изпълняват от заместник, определен със заповед за всеки конкретен случай.

Чл. 7. (1) Главният секретар ръководи, координира и контролира функционирането на администрацията на центъра за:

1. точното спазване на нормативните актове;
2. подготовката и съгласуването на заповедите и трудовите договори за възникването, изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения със служителите в центъра;
3. осигуряването на организацията и осъществяването на контрола по провеждане на атестирането на служителите;
4. планирането и организирането на дейностите, свързани с обучението и кариерното развитие на служителите в центъра;
5. подготовката и съгласуването на договори с физически и юридически лица, свързани с дейността на центъра;
6. подготовката и изпълнението на заповедите на изпълнителния директор на центъра;
7. осъществяването на координация и контрол относно стопанисването и управлението на имотите - държавна собственост, предоставени на центъра;
8. провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки;
9. изпълнението на други задачи, определени със заповед на изпълнителния директор на центъра.

(2) Главният секретар осъществява общия контрол за изпълнението на задачите в центъра, като:

1. контролира спазването на сроковете при осъществяване на административното обслужване на физически и юридически лица;
2. утвърждава вътрешни правила за организация на административното обслужване;
3. отговаря за работата с документите и за съхраняването им;
4. отговаря за опазването на служебната тайна;
5. контролира спазването на изискванията за безопасност и противопожарна охрана;
6. контролира организирането и осигуряването на охранителния и пропускателния режим в сградата на центъра;
7. утвърждава длъжностните характеристики на служителите.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) Центърът е структуриран в обща и специализирана администрация, като:

1. общата администрация е организирана в дирекция „Административна, финансово-счетоводна дейност и управление на собствеността“;

2. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) специализираната администрация е организирана в 4 дирекции: дирекция „Академично признаване и регулирани професии“, дирекция „Научно-техническа и педагогическа библиотека“, дирекция „Информационно осигуряване на академичния състав и научната дейност“ и дирекция „Информационни дейности и удостоверяване на образователни документи“.

(2) Числеността на персонала в организационните структури и административните звена на центъра е посочена в приложението.

Чл. 9. (Доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Дирекция „Административна, финансово-счетоводна дейност и управление на собствеността" осъществява следните дейности:

1. организира и извършва дейностите, свързани с изготвянето на административни актове, трудови договори и други документи по възникването, изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения на служителите в центъра;

2. образува, води и съхранява служебните и трудовите досиета на служителите; издава и заверява служебни и трудови книжки; издава служебни бележки и документи за пенсиониране;

3. организира дейността по атестиране чрез оценка на трудовото изпълнение на служителите в центъра;

4. организира и контролира деловодната дейност и движението на кореспонденцията;

5. организира съхраняването и ползването на архива на центъра;

6. извършва финансово-счетоводното обслужване и счетоводната отчетност на центъра в съответствие с нормативните документи, отнасящи се за второстепенните разпоредители с бюджетни кредити;

7. организира законосъобразното и целесъобразното разходване на средствата съгласно утвърдения бюджет;

8. организира и изпълнява дейността по възлагането на обществени поръчки;

9. стопанисва имотите - държавна собственост, и движимите вещи на центъра при спазване на изискванията на действащите нормативни актове;

10. организира и извършва цялостното материално-техническо обслужване на центъра;

11. организира и осигурява охранителния и пропускателния режим в сградата на центъра, координира и осигурява поддържането и ремонта на сигнално-охранителните и пожароизвестителните системи.

12. (нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) осигурява дейностите по административно обслужване на физическите и юридическите лица на „едно гише".

Чл. 10. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Дирекция „Академично признаване и регулирани професии" осъществява следните дейности:

1. изгражда, поддържа и обновява интернет портала на дейностите по признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища и на професионални квалификации;

2. предоставя актуализирана информация за системата на българското висше образование в интернет портала на мрежите ENIC/NARIC;

3. участва във вземането на решения на годишните пленарни сесии на мрежите ENIC/NARIC и предоставя информация за техните основни документи и решения;

4. поддържа актуализирана информация в националния раздел за Република България на интернет страницата на академичния портал на ЮНЕСКО;

5. предоставя на чуждестранни висши училища и чужди граждани информация за системата на висшето образование в Република България;

6. отговаря на запитвания относно държавните изисквания за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища;

7. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) обработва документи и подготвя издаването на удостоверения за признаване на степени на висше образование по документи, издадени от чуждестранни висши училища;

8. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) извършва проверка на статута на чуждестранни висши училища за съответствие с изискванията на чл. 2 и чл. 4, ал. 1 от Наредбата и на автентичността на образователни документи по постъпили в центъра заявления за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища.

9. (отм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.);

10. подпомага висшите училища с информация и експертна оценка в съответствие с чл. 17, ал. 3 от Наредбата;

11. подготвя и организира заседанията на Съвета по академично признаване;

12. (отм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.);

13. подготвя и разпространява информация за регулираните професии в печатна и електронна форма и отговаря на запитвания относно упражняването на регулирани професии в Република България и в други държави - членки на Европейския съюз;

14. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) изпълнява функциите на делегиран координатор по признаване на професионални квалификации в Информационната система на вътрешния пазар на Европейския съюз (ИСВП) и съдейства за административното сътрудничество между компетентните органи по Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионални квалификации;

15. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) обработва документи и подготвя предложения за издаване на удостоверения за придобита професионална квалификация по нерегулирана професия на територията на Република България, необходими за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава членка, или прави мотивирани предложения за откази за издаване на удостоверения;

16. поддържа база данни с публичен достъп за подадените заявления за признаване на висше образование и за издадените удостоверения, за отказите и за обезсилените удостоверения за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища;

17. поддържа база данни и осигурява достъп до подписаните с електронен подпис удостоверения за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища;

18. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) поддържа информационна база данни с публичен достъп на български и на английски език, съдържаща списъка на регулираните професии в Република България по чл. 57, параграф 1, буква „а" на Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионални квалификации, и условията за достъп и упражняването им, както и списъците по чл. 57, параграф 1, буква „б", чл. 57, параграф 1, буква „в" и чл. 57, параграф 1, буква „г" на Директива 2005/36/ЕО;

19. поддържа регистър на издадените удостоверения и на направените откази относно придобита професионална квалификация по нерегулирана професия на територията на Република България;

20. поддържа база данни с публичен достъп за взетите решения за признаване на висше образование от висшите училища;

21. извършва дейностите на помощен център по смисъла на чл. 57б от Директива 2005/36/ЕО;

22. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) отговаря за заявленията за европейска професионална карта за професиите от Анекс 1 на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/983, които не са регулирани в Република България, и за издаването ѝ в случаите по чл. 4в от Директива 2005/36/ЕО;

23. осъществява процедурата по признаване на придобита в чуждестранни висши училища и научни организации образователна и научна степен „доктор" и/или научна степен „доктор на науките" с цел улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес.

24. (нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) извършва дейностите по изготвяне на Информационна карта за придобита образователна степен с цел улесняване достъпа до пазара на труда по искане на чужденци с предоставена международна закрила, които по обективни причини не могат да представят изискуемите документи по чл. 8, ал. 1 и 2 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища след подадено заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на центъра.

Чл. 11. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Дирекция „Научно-техническа и педагогическа библиотека" осъществява следните дейности:

1. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) поддържа и актуализира национален фонд от защитени дисертационни трудове и други научни публикации във всички области на науката;

2. събира, обработва, развива и предоставя за ползване библиотечно-информационни ресурси в областта на науката, технологиите, педагогиката и образованието в печатен и електронен вид;

3. осигурява пълно и многоаспектно разкриване на библиотечно-информационните ресурси чрез електронен каталог и библиографски бази данни;

4. извършва библиотечно обслужване за различни категории читатели на базата на собствените библиотечно-информационни ресурси и чрез системата за междубиблиотечно заемане в страната и международно междубиблиотечно заемане;

5. извършва информационно обслужване на основата на собствена база данни и чрез дистанционен достъп до национални и международни политематични библиографски и пълнотекстови бази данни;

6. системно информира потребителите за новонабавени източници на информация и за осигурен достъп до нови информационни ресурси;

7. разпространява информация за българските постижения в областта на науката, технологиите и техниката, образованието и педагогиката, като извършва международен книгообмен с библиотеки, издателства, научни организации и др.;

8. сътрудничи с библиотеки и други сродни институции и участва в национални и международни проекти и програми;

9. поддържа портал „Национална педагогическа мрежа“ в изпълнение на Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри;

10. поддържа Списък на съвременните български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, при условия и по ред, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на центъра;

11. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) поддържа Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране при условия и по ред, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на центъра.

12. (нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) организира подготовката и издаването на информационни издания в електронен формат.

Чл. 12. (Доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.; изм., бр. 21 от 2020 г.) Дирекция „Информационно осигуряване на академичния състав и научната дейност“ осъществява следните дейности:

1. поддържа двуезичен Регистър на лицата, придобили образователна и научна степен „доктор“ и/или научната степен „доктор на науките“, на защитените дисертационни трудове и на хабилитираните лица в Република България;

2. вписва в Регистъра по т. 1 признаването по реда на чл. 10, т. 23;

3. развива и внедрява програмни системи за автоматизиране на отделните дейности в центъра, както и поддържането и осигуряването на достъпа до базите данни и информационните масиви, създавани в центъра;

4. води и поддържа регистъра за научната дейност в Република България по чл. 76 от Закона за насърчаване на научните изследвания като регистър с възможност за електронно заявяване на първоначално вписване и последващи промени във вписаните обстоятелства;

5. поддържа портала на центъра за достъп до електронните административни услуги;

6. извършва необходимите дейности по издаването на удостоверенията за придобити научна степен или научно звание по отменения Закон за научните степени и научните звания, в случаите по § 96 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

7. (нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.; изм., бр. 21 от 2020 г.) поддържа Регистър на академичния състав на висшите училища на основен и допълнителен трудов договор.

8. (нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.; отм., бр. 21 от 2020 г.) .

Чл. 13. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 21 от 2020 г.) Дирекция „Информационни дейности и удостоверяване на образователни документи“ осъществява следните дейности:

1. организира и извършва дейностите по издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища, от институциите в системата на предучилищното, училищното и професионалното образование и обучение и от Министерството на образованието и науката и неговите звена;

2. поддържа Регистър на заверените до 31 май 2013 г. образователни документи, Регистър на издадените удостоверения APOSTILLE и база данни за постъпили неистински документи за образование;

3. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) изготвя реферативни обзори, справки и други информационни продукти по заявка, необходими за сравнителни анализи, прогнози, концепции, стратегии, програми и проекти на закони и подзаконови нормативни документи в сферата на образованието и науката, за постигане на европейско качество и хармонизиране на българското образование и обучение с политиките и практиките на Европейския съюз;

4. осигурява актуална информация за национални, регионални, европейски и трансевропейски инициативи и програми в областта на образованието и науката;

5. (отм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.);

6. участва в поддържането на портал „Национална педагогическа мрежа“ в изпълнение на Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри.

7. (нова - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) поддържа национално хранилище и портал за достъп до отворени данни с научна информация съгласно Препоръка (ЕС) 2018/790 на Европейската комисия от 25 април 2018 г. относно достъпа до научна информация и нейното съхранение.

8. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) поддържа Регистър на висшите училища, в който се вписват данни относно техните основни звена, филиали и откритите от тях професионални направления и специалности, както и информация за оценките и препоръките от процедурите за акредитация и за оценяване на проект и за констатациите и препоръките от следакредитационното наблюдение и контрол;

9. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) поддържа Регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти по степени на обучение и по професионални направления;

10. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) поддържа Регистър на завършилите студенти и докторанти;

11. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) поддържа Регистър на банките, отпускащи кредити по Закона за кредитиране на студенти и докторанти;

12. (нова - ДВ, бр. 21 от 2020 г.) поддържа Регистър на издадените удостоверения за приемане на чужденци от трети страни за студенти, специализанти и докторанти във висшите училища в Република България.

Раздел III

Признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Процедурата по признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, се организира от министъра на образованието и науката чрез центъра в случаите по чл. 6, т. 2 от Наредбата.

Чл. 15. (1) Министърът на образованието и науката определя със заповед Съвет по академично признаване, наричан по-нататък „съвета“, който включва председател - изпълнителният директор на центъра, и членове - двама представители на Министерството на образованието и науката и две длъжностни лица от администрацията на центъра.

(2) Работата на съвета се подпомага от секретар - длъжностно лице от администрацията на центъра без право на глас, определено със заповед на изпълнителния директор.

Чл. 16. (Доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Съветът разглежда представените дипломи за висше образование и другите документи, свързани с признаването им, след извършване на проверката по чл. 10, т. 8 и установяване статута на чуждестранните висши училища и автентичността на издадените от тях дипломи на базата на извършено оценяване и изготвено становище по чл. 21.

(2) Съветът има следните функции:

1. анализира представените дипломи за висше образование и другите документи, свързани с признаването им;

2. изисква допълнителна информация и/или документи от лицето, направило искане за признаване на висше образование, което следва да ги представи в срок, определен от съвета, но не по-дълъг от два месеца считано от датата на съобщаването;

3. отправя искане за допълнителна информация от висшето училище, издало дипломата за висше образование, или от компетентните органи на държавата, в която е придобито висшето образование;

4. извършва експертна оценка за съответствието на данните в представените документи за висше образование, придобито в

чуждестранни висши училища, с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България;

5. дава предложение на изпълнителния директор на центъра за решение относно признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, за признаване или за отказ от признаване, в който може да бъде включена препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.

Чл. 17. (Доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Лицата, желаещи признаване на висше образование, подават лично или чрез упълномощено лице в центъра или по електронен път писмено заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор, в което се посочват гражданство, дата и място на раждане, към което представят документите по чл. 8, ал. 1 от Наредбата.

(2) Длъжностно лице от администрацията на центъра проверява документите по ал. 1 при подаването им и в 14-дневен срок след проверката заявителят или упълномощеното от него лице може да получи оригиналите на документите.

(3) В случаите на подаване на документите по електронен път към заявлението се прилагат сканирани копия на изискваните документи, подписани с електронен подпис.

Чл. 18. (1) Процедурата по признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, се прекратява в следните случаи:

1. по писмено искане на заявителя или на упълномощеното от него лице;

2. при непредставяне в определения срок на изискуемите по чл. 16, ал. 2, т. 2 документи.

(2) Процедурата по признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, се прекратява със заповед на изпълнителния директор на центъра или на упълномощено от него длъжностно лице.

Чл. 19. (Отм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.).

Чл. 20. (1) Съветът разглежда подаденото в центъра заявление за признаване на висше образование в срок до два месеца считано от датата на представяне на всички необходими документи. Срокът може да се удължи еднократно с времето, необходимо за получаване на отговор на искането по чл. 16, ал. 2, т. 3.

(2) Съветът заседава най-малко веднъж месечно и приема предложението по чл. 16, ал. 2, т. 5 с обикновено мнозинство.

(3) Заседанията на съвета се провеждат, ако присъстват не по-малко от половината от членовете му.

(4) При отсъствие на председателя заседанията на съвета се водят от един от членовете му, когото председателят писмено е определил преди заседанието.

(5) За заседанията на съвета се изготвя протокол, който се подписва от председателя и от секретаря. В протокола се отразяват предложения за решенията относно признаване или отказ от

признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища.

Чл. 21. (1) Дейността на съвета се подпомага от консултанти, хабилитирани лица от областите на висше образование съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), и експерти - длъжностни лица от дирекция „Академично признаване и регулирани професии“. Списъкът с консултантите и експертите се утвърждава от изпълнителния директор на центъра.

(2) Консултантите и експертите по ал. 1 могат да бъдат канени за участие в заседанията на съвета без право на глас.

(3) Консултантите и експертите изготвят писмени становища за признаване или за отказ от признаване на представените дипломи за висше образование извън случаите по чл. 18, ал. 1 за прекратяване на процедурата по признаване.

(4) Становищата се изготвят индивидуално от всеки консултант от съответното професионално направление в област на висшето образование или експерт. Когато представената диплома за висше образование е по специалност с интердисциплинарен характер, становищата могат да се изготвят от двама или повече консултанти или експерти.

(5) Становищата се изготвят на бланка по образец, утвърден от изпълнителния директор на центъра.

(6) В становището се посочва наличието на съответствие, респ. несъответствие, на данните от представените документи за проведеното обучение в чуждестранното висше училище с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България. Становището съдържа конкретни мотиви за признаване или за отказ от признаване при отчитане на показателите по чл. 11, ал. 2 от Наредбата.

(7) В случаите на отказ по чл. 12, ал. 1 от Наредбата консултантите могат да включат в становището си препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.

(8) Представените дипломи за висше образование с другите документи, свързани с признаването и изготвените от консултантите и експертите становища към тях, се разглеждат на заседание на съвета.

(9) Консултантите имат право да изискват от съвета предоставянето на допълнителна информация, когато им е необходима за изготвяне на становище.

Чл. 22. Членовете на съвета, консултантите и експертите нямат право да разпространяват информация и данни, станали им известни при или по повод на участието им в работата на съвета.

Чл. 23. (1) Удостоверението по чл. 14, ал. 1 от Наредбата се издава по образец, утвърден от изпълнителния директор на центъра.

(2) Удостоверението по ал. 1 или мотивираният отказ да бъде признато висше образование се подписват от изпълнителния директор на центъра или от упълномощено от него длъжностно лице. В отказа може да се включи препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителните изпити.

Чл. 24. Изпълнителният директор на центъра утвърждава със заповед образци на заявления в случаите по чл. 14а, ал. 2 и чл. 14б от Наредбата.

Чл. 25. В случаите по чл. 14в от Наредбата издаденото удостоверение се обезсилва със заповед на изпълнителния директор на центъра.

Раздел IV

Признаване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“, придобити в чуждестранни висши училища и научни организации

Чл. 26. (1) Процедурата по признаване на образователна и научна степен „доктор“ и/или научна степен „доктор на науките“, придобити в чуждестранни висши училища и научни организации, се извършва за улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес, при условията и реда, предвидени в настоящия раздел и в съответствие с нормативните актове и международните договори, по които Република България е страна.

(2) Признаването на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор“ или на научната степен „доктор на науките“, е официално писмено потвърждение на стойността на дипломата или на друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование и научноизследователската дейност на съответната държава.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Право на признаване на придобита в чужбина научна степен имат български граждани, чужди граждани и чужденци с предоставена международна закрила, които са се обучавали във висши училища или научни организации, създадени и функциониращи по законоустановения ред в страната, в която е придобита научната степен.

Чл. 28. Придобита в чужбина степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор“ или на научната степен „доктор на науките“, се удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование и научноизследователската дейност на съответната държава.

Чл. 29. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Лицата, желаещи признаване, подават писмено заявление, в което се посочват гражданство, дата и място на раждане, към което прилагат следните документи:

1. оригинал и копие на дипломата за научна степен или на друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция;

2. дисертацията и автореферата (на хартиен и електронен носител), в случай че присъждането на степента изисква такива;

3. други документи, имащи отношение към признаването, ако притежават такива;

4. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако лицето е чужд гражданин.

(2) При подаване на заявлението лично заявителят представя за сверяване на данните лична карта или друг национален документ за самоличност (за чужди граждани). В случаите, когато заявлението се подава от упълномощено лице, то представя пълномощно от заявителя.

(3) Документите по ал. 1, т. 1 и 3, издадени извън страните - членки на Европейския съюз, и страните по Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион, трябва да отговарят на изискванията на съответните разпоредби на двустранни международни договори, по които Република България е страна, или на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранните публични актове, а при липса на такива разпоредби - да са преминали процедура по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

(4) Документите по ал. 1, т. 1 и 3, издадени в страните - членки на Европейския съюз, и в страните по Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион, трябва да бъдат придружени с превод на български език от лице, извършващо преводи по реда на глава трета от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с Постановление № 184 на Министерския съвет от 1958 г. (обн., ДВ, бр. 73 от 1958 г.; изм. и доп., бр. 10 от 1964 г., бр. 77 от 1976 г., бр. 96 от 1982 г., бр. 77 от 1983 г., бр. 103 от 1990 г. и бр. 95 от 2017 г.).

(5) Документът, удостоверяващ промяната в имената на заявителя по ал. 1, т. 4, представен на чужд език, трябва да бъде придружен с превод на български език.

(6) Подаването на документите по ал. 1 се осъществява лично от заявителя или чрез упълномощено от него лице в НАЦИД или по електронен път.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Длъжностно лице от администрацията на центъра проверява документа по ал. 1, т. 1 в 14-дневен срок след подаването му, като след изтичане на срока заявителят или упълномощеното от него лице може да получи оригинала на документа.

(8) В случаите на подаване на документите по електронен път към заявлението се прилагат сканирани копия на изискваните документи, подписани с електронен подпис.

Чл. 30. (1) Признаването на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор“ и на научната степен „доктор на науките“, включва:

1. проверка на статута на висшето училище или научната организация, издала документите по чл. 29, ал. 1;

2. проверка на автентичността на документите по чл. 29, ал. 1;

3. проверка на данните от документите по чл. 29, ал. 1 и установяване на съответствието на придобитата в чужбина степен с образователна и научна степен „доктор“ и/или научна степен „доктор на науките“;

4. вземане на решение за признаване на образователната и научна степен „доктор“ или на научната степен „доктор на науките“, за отказ тя да бъде призната или за прекратяване на процедурата.

(2) При необходимост може да бъде поискана допълнителна информация от висшето училище/научната организация, в която е придобита научната степен, или от заявителя, който следва да ги представи в срок, определен от изпълнителния директор, но не по-дълъг от два месеца считано от датата на съобщаването.

(3) Признаване на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор“ и на научната степен „доктор на науките“, се отказва, когато е:

1. представен за признаване документ, който не е диплома или друг аналогичен документ за научна степен или не е издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на висшето образование и научноизследователската дейност в съответната държава;

2. представен за признаване документ, който е издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на висшето образование и научноизследователската дейност в съответната държава, но е присъден без защита на дисертационен труд, в случай че присъждането на научната степен изисква такъв, или не съответства на образователната и научна степен „доктор“ и/или на научната степен „доктор на науките“;

3. представена диплома, издадена от чуждестранно висше училище или научна организация, призната от компетентен държавен орган на съответната държава по местонахождение за част от системата ѝ на висше образование и научноизследователската дейност, но обучението е проведено или дисертацията е защитена в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират в съответствие с нейното законодателство в областта на висшето образование и научноизследователската дейност;

4. представен документ, удостоверяващ научна степен, придобита в чужбина, за който след извършване на проверка се установи, че не е издаден от съответното висше училище или научна организация.

(4) Отказът за признаване може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 31. Изпълнителният директор на центъра издава удостоверение за признаване или отказ в срок до два месеца от подаване на заявлението или от датата на представяне на документите по чл. 30, ал. 2.

Чл. 32. Процедурата по признаване на образователната и научна степен „доктор“ или на научната степен „доктор на науките“ се подпомага при необходимост от консултанти - хабилитирани лица от областите на висше образование съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, и експерти - длъжностни лица от дирекция „Академично признаване и регулирани професии“, определени със заповед на изпълнителния директор на центъра.

Чл. 33. Процедурата по признаване на образователната и научна степен „доктор“ или на научната степен „доктор на науките“ се прекратява в следните случаи:

1. по писмено искане на заявителя или на упълномощеното от него лице;

2. при непредставяне в определения срок на изискуемите допълнителни документи по реда на чл. 30, ал. 2.

Чл. 34. (1) Удостоверението за признаване се издава по образец, утвърден от изпълнителния директор на центъра.

(2) Удостоверението по ал. 1 се подписва от изпълнителния директор на центъра или от упълномощено от него длъжностно лице.

(3) Служебно или по молба на заинтересованото лице може да се поправят очевидни фактически грешки, допуснати в удостоверението по ал. 1.

(4) За поправка на очевидна фактическа грешка в удостоверението по ал. 1 заинтересованото лице или упълномощено от него лице подава заявление в центъра или по електронен път, подписано с електронен подпис.

(5) В случай че производството по поправка на очевидна фактическа грешка в удостоверението по ал. 1 се инициира служебно, заинтересованото лице се уведомява.

(6) Решението за поправка на издаденото удостоверение подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. След влизането му в сила заинтересуваното лице връща оригинала на поправеното удостоверение и му се издава ново удостоверение, в което е отразена поправката. Поправеното удостоверение се унищожавя.

(7) Ако издаденото удостоверение по ал. 1 бъде изгубено или унищожено, по заявление на заинтересованото лице се издава дубликат.

Чл. 35. Изпълнителният директор на центъра утвърждава със заповед образци на заявления по чл. 29, ал. 1 и чл. 34, ал. 4 и 7.

Раздел IVa
(Нов - ДВ, бр. 84 от 2019 г.)
Издаване на удостоверение APOSTILLE

Чл. 35а. (Нов - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) (1) Процедурата по издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища и научните организации, от институциите в системата на предучилищното, училищното и професионалното образование и обучение и от Министерството на образованието и науката и неговите звена, се извършва при условията и по реда, предвидени в настоящия раздел, и в съответствие с нормативните актове и международните договори, по които Република България е страна.

(2) Удостоверение APOSTILLE се издава от изпълнителния директор на центъра или упълномощени от него длъжностни лица.

Чл. 35б. (Нов - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) (1) Желаящите да получат удостоверение APOSTILLE подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на НАЦИД.

(2) Заявленията се подават лично от заявителя или чрез упълномощено от него лице:

1. по електронен път;
2. на хартиен носител - на място в НАЦИД;
3. на хартиен носител - чрез лицензиран пощенски оператор.

Чл. 35в. (Нов - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) (1) Когато се иска издаване на APOSTILLE на документи, удостоверяващи факти и обстоятелства, които са служебно известни на НАЦИД или за които НАЦИД може да направи служебна проверка или се отнасят до данни, които са вече създадени, събрани или изменени от друг административен орган, съответните документи не се прилагат, а се посочват в заявлението по начин, който позволява удостоверяването и проверката на съответните факти и обстоятелства по служебен път.

(2) При необходимост може да бъде поискана информация от висшите училища и научните организации, от институциите в системата на предучилищното, училищното и професионалното образование и обучение и от Министерството на образованието и науката и неговите звена в качеството им на органи, първични администратори на данни, съгласно § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 35г. (Нов - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) (1) При получено заявление за издаване на електронен APOSTILLE на копия на документи длъжностното лице от НАЦИД изтегля от съответния електронен регистър (електронна база данни) документа, за който се иска издаване на е-APOSTILLE, или сканира представения оригинал на документа, когато съответният документ не е достъпен в електронен регистър (електронна база данни).

(2) При получено заявление за издаване на удостоверение APOSTILLE върху документ на хартиен носител длъжностното лице от НАЦИД:

1. изтегля и принтира документа, за който се иска издаване на APOSTILLE, от съответния електронен регистър (електронна база данни), когато е възможна служебна проверка и е поискано удостоверение APOSTILLE върху копие на документа;

2. копира оригинала на документа, когато не е възможна служебна проверка и е поискано поставяне на APOSTILLE върху копие от документа;

3. извършва експертиза на оригинала на документа, когато е поискано издаване на удостоверение APOSTILLE върху оригинал.

Чл. 35д. (Нов - ДВ, бр. 84 от 2019 г.) Всички издадени удостоверения APOSTILLE се съхраняват в Регистъра на издадените удостоверения APOSTILLE по чл. 2, ал. 15. Издадените електронни удостоверения APOSTILLE се съхраняват в регистъра като общ файл заедно с документа, за който са издадени. Издадените удостоверения APOSTILLE на хартиен носител се сканират в общ файл заедно с документа, за който са издадени, и се съхраняват в регистъра.

Раздел V

Организация на работата на центъра

Чл. 36. Директорите на дирекции планират, организират, координират, контролират, отчитат и носят отговорност за дейността и изпълнението на задачите в съответствие с функционалните характеристики на дирекциите.

Чл. 37. Дирекциите изпълняват и други задачи, възложени им от изпълнителния директор на центъра.

Чл. 38. Служителите, работещи в центъра, изпълняват възложените им задачи съобразно този правилник и длъжностните им характеристики.

Чл. 39. (1) Работното време на служителите е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица.

(2) Работното време по ал. 1 е с променливи граници от 8,00 до 18,30 ч. със задължително присъствие в периода от 10,00 до 16,00 ч. и с обедна почивка 30 минути в периода от 12,00 до 14,00 ч. В тези случаи извън времето на задължителното присъствие служителите могат да отработват дневното работно време през определени дни в следващия или в друг ден от същата работна седмица.

(3) Критериите за определянето на служителите с работно време с променливи граници, както и условията и редът за изпълнението на техните задължения се уреждат с вътрешни правила.

Заклучителна разпоредба

Параграф единствен. Правилникът се издава на основание чл. 60, ал. 2 от Закона за администрацията и отменя Правилника за устройството и дейността на Националния център за информация и документация (обн., ДВ, бр. 25 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 55 от 2012 г. и бр. 100 от 2016 г.).

Министър: Красимир Вълчев

**Приложение към чл. 8, ал. 2
(Изм. - ДВ, бр. 84 от 2019 г.; изм., бр. 21 от 2020 г.)
Численост на персонала в организационните структури и
административните звена на Националния център за
информация и документация**

Изпълнителен директор	1
Главен секретар	1
Дирекция „Административна, финансово-счетоводна дейност и управление на собствеността“	13
Дирекция „Академично признаване и регулирани професии“	8
Дирекция „Научно-техническа и педагогическа библиотека“	9
Дирекция „Информационно осигуряване на академичния състав и научната дейност“	8
Дирекция „Информационни дейности и удостоверяване на образователни документи“	9
Обща численост	49